

ligt var ordnet. Det kan ogsaa have været en meget fornuftig Deconomie; men det taler netop for, at Bestyrelsen hele Tiden har opfattet Forholdet saaledes, som det var under ordinaire Forhold; thi, hvis den vilde have stillet det anderledes, hvis den vilde have indkaldt Hestene til bestandig Tjeneste, og derved overført Eiendomsretten til Staten, saa havde den været affkaaret fra at sende Hestene hjem til Udrederne; Udrederne havde da ikke længer været Giere, og Hestene havde da været dem aldeles uvedkommende, saa der havde manglet al Rettsgrund til at sende Hestene hjem til dem; naar man ikke længer havde Brug for dem. — Saaledes er Regjeringen kommen til den Overbeviisning, at man gjorde rettest i at lade Afløsningen af det hidtilværende Forhold skee paa en saadan Maade, som nærmest sluttede sig til de hidtil bestaaende Ordninger og deres Forrifter for ordinaire Forhold, og i Genhold dertil er Bestemmelsen truffen i Lovudkastets § 2.

Jeg skal endnu kun tilføie et Par Bemærkninger for at imødegaae en Betragtning, som ogsaa kunde fremkomme. Man kunde nemlig sige: denne Byrde er en særlig Byrde, som hviler paa det frie Hartkorn; vi have, idet vi overførte nye Byrder paa det frie Hartkorn, givet det en saa rundelig Godtgjørelse, at det gjerne kunne beholde denne gamle Byrde med; og vi have ved at give denne rundelige Godtgjørelse forudsat, at det skulde beholde denne gamle Byrde. Men, mine Herrer! en saadan Argumentation vilde aldeles ikke stemme med alle de Forhandlinger, der ere gaaede forud i disse Sager. Det maa nemlig erindres, at, da Regjeringen fremkom med sit Lovudkast om den Godtgjørelse, som skulde tillægges det frie Hartkorn for de nye Byrder, der paalagdes det, da blev det udtrykkeligen af Regjeringen forudsat, at dette Hestehold skulde bortfalde, og denne Forudsætning har havt den største Indflydelse paa Beregningen af Godtgjørelsen.

Saaledes som denne Sag tidligere blev forhandlet, var det paataant, at det frie Hartkorn ogsaa skulde have Godtgjørelse for en ny Byrde, der blandt flere andre overgik paa det, nemlig Deeltagelsen i Udgifterne til Forageanskaffelse; dette frafaldt man, og man formindskede derfor den Godtgjørelse, som blev tilstaaet det frie Hartkorn, ved at afdrage, hvad der vilde være kommet med ind derunder, hvis der tillige deri skulde have været indbefattet Godtgjørelse for Forpligtelsen til at deeltage i Omkostningerne ved Forage-Anskaffelse; men netop denne Afkortning begrundede man dermed, at denne særlige Forpligtelse til at holde Rytterheste skulde bortfalde, hvilket ikke tidligere af Stænderforsamlingerne var forudsat, da Spørgsmaalet om Godtgjørelse til det frie Hartkorn diskuteredes. Man gav altsaa en saa meget mindre Godtgjørelse til det frie Hartkorn, fordi denne særlige Byrde, der hidtil paahvilede det, skulde bortfalde. (Stemmer: Nei!) Forsaavidt som dette skulde blive draget i Tvivl, skal jeg henvise til Foracterne i denne Sag. Dengang da Sagen om Udjevningen af Hartkornsforskjellen blev forelagt Landocommissionen, blev det udtrykkelig fremhævet, at man nu troede at kunne give en mindre Godtgjørelse end tidligere havde været beregnet, at man ikke vilde give Godtgjørelse for Deeltagelse i Forages-Anskaffelse, og at man saa meget mindre vilde gjøre dette, som Hovedgaardene nu bleve frie for at holde Nationalheste. Jeg troer saaledes ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at, hvis man følger den Vej, der hidtil er fulgt i disse Sager, da bør man ligefrem stemme for dette Affnit af Loven, der gaaer ud paa at have den hidtidige Forpligtelse for visse Eiendomme til at udrede Rytterheste, og jeg troer ialtsald, at man bør gjøre det paa den Maade, som er foreslaaet i Lovudkastet, og som støtter sig til det allerede Bestaaende og disse Sagers tidligere Gang.